

які отримують студенти. Таке нововведення має бути на першому місці в плані реформації нашої освіти.

Дотримання субординації між викладачем і студентом – найважливіший аспект, який відрізняє вітчизняні ЗВО та європейські. Ті студенти, які вступають за кордон на навчання, одразу помічають різницю у стосунках між викладачем і студентом. Європейському викладачеві цінною є особистість студента. Недопустимим є ставлення, що базується на приниженні честі і гідності студента, оскільки воно підлягає неодмінному покаранню. Шкода, що в українських ЗВО така практика є поширеною в будь-яких формах.

Отже, освіта - це відкрита система, і Україна ні в якому разі не повинна бути закритою, адже об'єднання освітніх систем різних країн може привести до розвитку єдиної освітньої системи найвищого рівня в Європі.

Список літератури

1. Балабанов К.В. Основні тенденції розвитку освіти і науки в Європейському Союзі. Веб-сайт. URL: www.nbuv.gov.ua/Portal/soc_gum/Prvs/2009_3/1047.pdf (дата звернення: 01.12.2021)

2. Вакуленко Т.І. Становлення та розвиток системи підвищення кваліфікації вчителів Німеччини: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата пед. наук: спец. 13.00.01. Київ, 1995. 19 с.

3. Коваленко С.М. Тенденції розвитку освіти дорослих в Англії (остання чверть ХХ – початок ХХІ століття) : дис. кандидата пед. наук : 13.00.01. Суми, 2005. 186 с.

4. Поберезьська Г.Г. Тенденції розвитку вищої освіти країн Західної Європи та України : дис. Кандидата пед. наук : 13.00.01. Київ, 2005. 180 с.

5. Романенко О.В. Реформування професійної підготовки майбутніх учителів середніх навчальних закладів Франції. Кривий Ріг, 2007. 216 с.

6. Синенко С.І. Розвиток післядипломної педагогічної освіти в країнах Західної Європи (Англія, Франція, Німеччина) : дис. кандидата пед. наук: 13.00.04. Київ, 2002. 168 с.

*Науковий керівник: Барановська Л.В.,
д-р пед. наук, професор*

УДК 378.018.8:159.9-051(043.2)

Бондар М.С.

Національний авіаційний університет, Київ

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ В УКРАЇНІ

У професійній сфері України щороку відбуваються динамічні зміни, зумовлені трансформаціями суспільного та економічного життя країни. Змінюються й підходи до підготовки сучасних фахівців, технології їх формування, модернізується й зміст їхньої освітньої діяльності. Усе це торкнулось і процесу професійної підготовки майбутніх психологів. Ми вважаємо, що це дуже складний процес, і можуть виникати певні проблеми чи

труднощі із їх формуванням і становленням. Підготовка практичних психологів швидше за все становить одне з найскладніших питань, що вимагає принципово нових наукових і методичних рішень.

Професійній підготовці фахівців присвячено багато наукових досліджень у межах окремих наук, які розглядають різні аспекти цього процесу; сформовані різні позиції і концепції. Однак ця проблема настільки безмежна, що завжди відноситиметься до переліку невичерпних тем професійної освіти. На нашу думку, різні взаємодоповнювальні погляди на професійну підготовку можуть значно поглибити наші уявлення про сутність цього процесу.

Стаття написана з метою виявлення особливостей професійної підготовки майбутніх психологів в Україні. Вона може бути адресована тим, хто обирає цю професію для навчання, а згодом і планує працювати у сфері практичної психології. Ці особистості матимуть змогу дізнатися, з якими проблемами може зіткнутися фахівець даної сфери.

Професійна освіта – процес і результат професійного становлення і розвитку особистості, які супроводжуються набуттям знань, навичок і умінь за конкретними професіями і спеціальностями [4]. С.Батишевим термін «професійна підготовка» визначено як «сукупність спеціальних знань, навичок та умінь, якостей, трудового досвіду і норм поведінки, які забезпечують можливість успішної роботи за відповідною галуззю діяльності. Залежно від кваліфікації розрізняють чотири основні види професійної підготовки, які потребують відповідної професійної освіти: вища, середня спеціальна, початкова професійна та елементарна.

Учені дискутують щодо дефініцій ключових понять із означеної проблеми. На думку О. Лейбовича, поняття «професійна освіта» та «професійна підготовка» не можна вважати тотожними [3]. Професійну підготовку автор поділяє на «професійну підготовку в широкому і вузькому сенсах». «Професійна підготовка в широкому сенсі – це організація навчання професійних кадрів, різні форми здобування професійної освіти; у вузькому сенсі – прискорена форма набуття професійних навичок». Учений трактує професійну освіту як процес і (або) результат професійного становлення і розвитку особистості, який супроводжується набуттям наперед визначених знань, умінь і навичок за конкретними професіями і спеціальностями.

Н. Антонова професійну підготовку психолога розглядає як процес формування готовності до професійної діяльності, основним засобом якого є самосуб'єктивація (самотворення себе як суб'єкта життєдіяльності загалом і професійної діяльності зокрема). Умовою успішності процесу професійної підготовки вчена визначає готовність до професійного навчання, основним показником якої є виникнення специфічного особистісного новоутворення – «позиції суб'єкта професійного учіння» (студента), що включає й перспективну «позицію суб'єкта професійної діяльності» (професіонала) [1].

Професійна підготовка майбутніх психологів є важливою передумовою успішної реалізації в майбутній діяльності у цій сфері. Фаховий розвиток майбутнього психолога є цілісним, він відбувається в процесі освоєння ним професійної діяльності і норм, за якими будується ця діяльність; через включеність у навчально-професійну діяльність на етапі професійної підготовки.

Однією з базових професійно орієнтованих практик є волонтерська діяльність майбутніх психологів, основною метою котрої є формування афективно забарвлених фахових компетентностей. Волонтерство є сферою набуття соціального досвіду студентами-психологами, вироблення нових професійно значущих навичок, удосконалення здібностей, стимулювання ініціативи і творчості. Крім того, базами практики майбутніх практичних психологів можуть також бути військові частини, реабілітаційні центри для військових, де вони набуватимуть навичок психодіагностики адаптаційних станів військових, призваних на строкову службу; допомагатимуть учасникам бойових дій повернутись до звичного способу життя. У закладах середньої і дошкільної освіти практиканти пізнаватимуть вікові особливості дітей і підлітків, юнаків і дівчат, діагностуючи їхні когнітивні процеси, виявляючи специфіку характеру й особистісного становлення.

У підготовці майбутніх практичних психологів обов'язковим є звернення до психологічних ресурсів самих студентів, їхнього ініціювання та стимулювання, що відповідають специфічним вимогам професії. Також можемо зрозуміти, що існують певні проблеми у підготовці фахівців, які потрібно пошвидше усунути. Але готовність до професійного самовдосконалення є одним із компонентів професійної підготовки майбутніх психологів, якому приділено в науці недостатньо уваги.

Список літератури

1. Антонова Н. О. Психологічні основи розвитку готовності до професійної діяльності у майбутніх психологів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогічна і вікова психологія» / Н. О. Антонова. – Київ, 2012. – 43 с.
2. Баклицька О., Степанченко Н., Сірко Р. Аналіз змісту підготовки практичних психологів у спеціалізованих навчальних закладах. Молода спортивна наука України. 2010. Вип. 4. С. 6–10.
3. Бернс Р. Развитие Я-концепции и воспитание /Р. Бернс. – М. : «Прогресс», 1986. – 424 с.
4. Максименко С.Д. Технологія спілкування (комунікативна компетентність учителя: сутність і шляхи формування) / С.Д. Максименко, М.М. Заброцький. –К. : Главник, 2005. – 112 с.

*Науковий керівник: Барановська Л.В.,
д-р пед. наук, професор*

УДК 004.811 (043.2)

Васьковська А.О.

Національний авіаційний університет, м. Київ

МЕТАМОВА ФАХІВЦІВ СФЕРИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Підготовка фахівців для сфери інформаційних технологій у вітчизняному просторі вищої освіти має здійснюватись за об'єктивними вимогами фаху, а також з урахуванням європейських стандартів, оскільки ця